DIE EDELE ORDE VAN DEN MOUTSTOCK

3 Maandelijks tijdschrift over de Hoegaardse Biergilde en zijn activiteiten
Jaargang 1 – oktober – november - december 2017

Inhoud

1. Chinese Brouwerij brouwt Hoegaarden
2. Hoe een Hertenkop bier helpt verkopen
3. Sorbetijs van Witte van Hoegaarden op de markt
4. 700 jaar bierdorp
5. Biermannetje wordt dertig... zonder sokkel
6. Beeld van Brouwer verhuist
7. Bierfans vergaderen met het oog op promotie Hoegaarden Bierdorp
8. Pastoor Heuysdens schreef eigen Geschiedenis van Hoegaarden
9. Foto's uit de oude doos

Verantwoordelijke uitgever
Jan Van Dender

Die Edele Orde vanden Moutstock
HOEGAARDEN

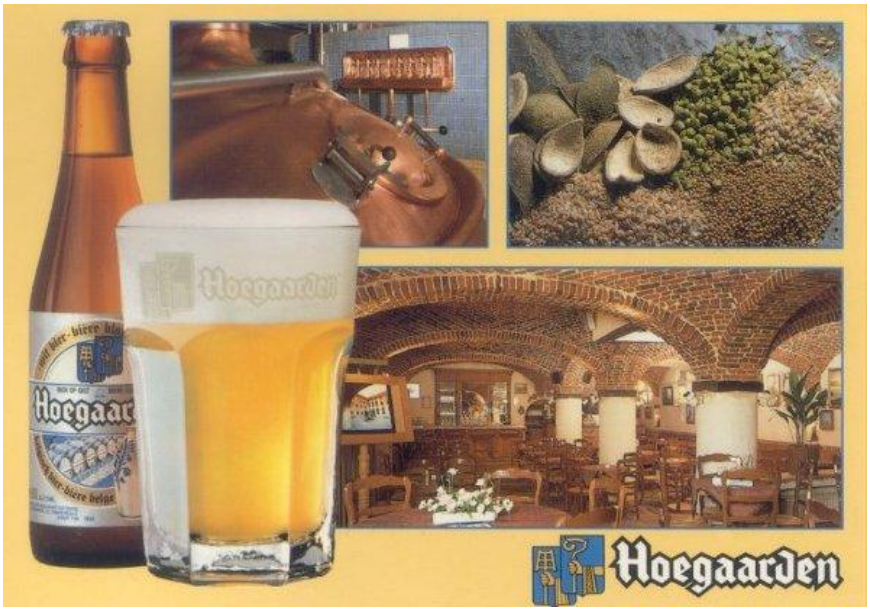

Chinese Brouwerij brouwt Hoegaarden

Leuvense wereldbrouwer AB InBev gaat witte van Hoegaarden bier brouwen in een Chinese brouwerij in China. Het plan is om er jaarlijks 200.000 hectoliter te produceren.

Voor de Chinese markt werd in 2017 128.000 hectoliter Hoegaarden gebrouwd, deze productie verhuist nu naar China. De blikjes bier bestemd voor Zuid-Koreaanse consumptie worden wel verder in Hoegaarden geproduceerd. De productie van amberbier Julius keert terug naar Hoegaarden, nadat het in Nederland werd gemaakt.
AB InBev blijft niet bij de pakken zitten en heeft een bouwvergunning aangevraagd voor een nieuw gebouw aan de site in Altenaken. Daar zou een nieuwe blikken- of flessenlijn ondergebracht worden. In totaal werd vorig jaar 1,2 miljoen hectoliter bier gebouwen in Hoegaarden, dat zal nu minder zijn gezien de nieuwe brouwerij op Chinees grondgebied.
Belgisch-Braziliaanse brouwer ABInbev zal de verkoop van het witbier van Hoegaarden niet langer promoten via reclame. Het heeft beslist om minder te investeren in het witbier daar het geen focus brand meer zou zijn in Europa. AB InBev wil in andere merken investeren.
Vorig jaar investeerde AB InBev echter nog 5,7 miljoen euro in de brouwerij van Hoegaarden. In oktober diende Anne Ghanina de directeur van Hoegaarden nog bij het gemeentebestuur een aanvraag in om een nieuw dienstgebouw te bouwen, bij de waterzuiveringsinstallatie in Altenaken. Het gebrek aan reclame hoeft dus niet te betekenen dat de verkoop enorm zal dalen.

Hoe een Hertenkop bier helpt verkopen

Hoegaarden - De dienst Erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant brengt het boek "Vlaams-Brabant drinkt" uit. Dat maakt, onder andere, duidelijk waarom Hoegaardse pils met een hertenkop werd aangeprezen.

Het boek is er gekomen in samenwerking met Openbaar Kunstbezit Vlaanderen. Voor de research werd ook op Hoegaardse bronnen een beroep gedaan. Albert Guilluy bood bijvoorbeeld reclamepanelen aan voor de "Groote Brouwerijen van Hougaerde" (Loriers). Door de crisis van 1930 gaan vele brouwerijen ten onder. Maar in Hoegaarden maakt de familie Loriers, aan de gelijknamige straat, als enige, de omslag naar een industrieel productieproces. Annelies Tollet in het boek: "Loriers brengt en bijzonder breed assortiment aan merken op de markt waaronder de Hirsch Pils en Dortor Dortmund, beide lagegistingsbieren. Het bier Das is hun versie van een spéciale belge. Daarnaast bezit de familie nog een stokerij en limonadefabriek Hougardia, waardoor ze het brede gamma van de drankensector in handen heeft."

Aan Loriers is in 2007 aan de Hogeschool Antwerpen een eindverhandeling gewijd. Maar voor levendige details is Erfgoed toch bij meester Albert Guilluy terecht gekomen. Hij wijst op het gebruik van de hertenkop, met breed gewei, in de reclame voor Hirsch Pils. "Hirsch" is Duits voor hert en in 1930 maakte daar nog niemand bezwaar tegen. Meer zelfs, het beeld van het hert verwees naar Duitse bossen en jachttaferelen, "een sfeer die geassocieerd wordt met de herkomst van het lagegistingsbier".

Verder gaat de verteller in op "de verdraaide waarheid' van brouwerij Loriers (over hun stichtingsjaar), op de rivaliteit met de Tiense brouwerij Pieraerts (Streep versus Zoeg), over de overname en nadien de sluiting in 1972 door Artois ("onder luid protest van de bevolking", zegt het boek). Uiteraard komen ook andere Hoegaardse brouwerijen aan bod, maar de historische foto van o.a. Pierre Celis bij brouwer Louis Tomsin is in een verkeerde context en tijd gesitueerd.

Sorbetijs van Witte van Hoegaarden op de markt

IJssalon San Marco op het Gemeenteplein in Hoegaarden is recentelijk begonnen met de verkoop van sorbetijs met de smaak van Witte van Hoegaarden. Tot nu waren er achtentwintig smaken beschikbaar. De nieuwste aanwinsten van de zaak waren de smaken panna cotta, ricotta en passievrucht.
Bij het sorbet van de Witte van Hoegaarden, is de smaak van witbier is duidelijk aanwezig. Zoals het een sorbet betaamt is het verfrissend. Het ijs wordt geproduceerd in Hoegaarden, heeft een witte kleur en smaakt zoals een product van De Kluis, met andere woorden de ideale combinatie.

700 jaar bierdorp

In april volgend jaar is het overal ‘biermaand’, maar in Hoegaarden wordt dat het hele jaar gevierd.

”In 1318 hebben we de eerste melding van een brouwerij in Hoegaarden, vandaar dat we ‘700 jaar bierdorp’ vieren,”, zegt schepen voor Erfgoed Marleen Lefevre (CD&V) bij de voorstelling van het project aan de cultuurraad.

Zowel bier als processies zijn erkend als cultureel erfgoed en Hoegaarden wil daarop volledig inzetten. Voor de vier processies werd daarvoor één processiecomité opgericht in plaats van vier, en nu wordt ook alles ingezet op bier.

”In 1318 was er wel bier in Hoegaarden, maar het recept van het huidige witbier met koriander vinden we pas terug vanaf de 15de eeuw”, zegt Lefevre. In het gouden tijdperk benaderde Hoegaarden de 40 brouwerijen, zonder de boeren te tellen en de huisbrouwers. Halverwege de 20ste eeuw ging het even moeilijk na de sluiting van brouwerij Tomsin, de laatste witbierbrouwer voor Pierre Celis. Maar ondertussen heeft de ‘Hoegaarden’ een internationale vlucht genomen. Op 4 mei komt Christine Celis naar Hoegaarden vanuit Texas, en ze brengt haar Celis White mee. Ze komt in het Paenhuys voor een lezing. Einde mei is ook nog een activiteit gepland met de Hoegaardse InBev brouwerij, maar die plannen zijn nog niet concreet. Verder komt er een nieuwe publicatie over ‘Hoegaarden bierdorp’, met veel aandacht voor de deelgemeenten.

Biermannetje wordt dertig... zonder sokkel

Hoegaarden - De verenigingen die het beeldje van de brouwer schonken aan de brouwerij en de taveerne aan de Stoopkensstraat, bereiden diens dertigste verjaardag voor.
Op een vorige vergadering van de gemeentelijke kultuurraad werden evenwel bedenkingen geuit: *zal het biermannetje zijn verjaardag vieren in de fietsenstalling?* Het beeldje was geplaatst op een hoge sokkel midden op het terras van taveerne Kouterhof. In april dit jaar werd dat perkje verwijderd en werd het stenen beeld aan de ingangspoort op de grond geplaatst. Daarnaast bevindt zich inderdaad het fietsenhok. De kultuurraad heeft de kwestie verwezen naar de werkgroep rond de promotie van het bier.
In 2018 wordt het biermanneke dertig jaar. Het werd in 1988 geschonken, op 14 oktober. Yvan Laloup herinnert daaraan in zijn Verklarend Woordenboek over Hoegaarden: "Het beeld naar de figuur van de brouwer werd onthuld door burgemeester Roger Kerrijn, in aanwezigheid van de brouwerijdirectie Pierre Celis en Marc Boelens, de schepenen, raadsleden en Hoegaardiers. Akten bewaard en opgetekend in het Guldenboek van de Orde van de Brouwer."
Brouwerij De Kluis had op 18 februari 1988 het peterschap aanvaard over de Senior Service Club (voordien Stichting Bejaarden), die nadien het standbeeld zou schenken.

Beeld van Brouwer verhuist

Hoegaarden - Het beeld van het brouwertje op de koer van het Kouterhof is van zijn sokkel gehaald en staat nu op de grond aan de uitgangspoort.
"De Brouwer" stond tot voor kort op een sokkel centraal op het terras van de taveerne aan brouwerij De Kluis. Het toont hoe een "Hoegaards" geschonken dient te worden volgens de regels van de kunst. In 1988 schonk de Senior Service Club het standbeeld aan de brouwerij. Het was een idee van Ivan Laloup, Pierre Celis en Marc Boelens. Het werd in steen gekapt door het kunstatelier van Lubbeek. Er rond werd een sage verteld van Witte, een ventje die de heilzame kracht van het bier ontdekte, goed tegen drost, verstopping, hoofdpijn, buikpijn, enz. Het beeld werd in 1988 ingewijd door burgemeester Roger Kerrijn. Het terras van het Kourterhof is nu heringericht.

Bierfans vergaderen met het oog op promotie Hoegaarden Bierdorp

Hoegaarden - De internationale dag van het bier komt eraan: 4 augustus. Later wil ook Toerisme Hoegaarden opnieuw een evenement rond het thema 'Bier in Hoegaarden' opzetten.
Sedert 2008 wordt begin augustus een Dag van het Bier gehouden. Het begon in de VS. Ook Hoegaarden, honderden jaren verbonden met de brouwerswereld, wil zich weer méér profileren als bierdorp. De toeristische dienst overlegt met haar ambassadeurs, ridders van de Moutstock en andere fans van de Hoegaardse bieren. Zoals bekend is het bezoekerscentrum in brouwerij De Kluis gesloten.
Dit is de lijst der bieren die Pierre Celis kon brouwen sedert 1965:
Oud Hoegaards Zoetzuur, fris, op het etiket ,,Oud Hoegaards Boer/ Bière blanche'', 4,5 graden, (1965). Nadien gewoon ,,Hoegaarden'' 5%vol
Gravenbier/Gravinnebier Donker, abdijbier, 6,5%vol, in 1969, als winterse tegenhanger van zomers witbier
Vader Abt/Vader Abt's Bier Nieuwe naam voor Gravinnebier; gezien duidelijker verwijzing naar abdijen. In overleg met de familie 'Abts" van de Thierbrau-bierhallen.
Achelse Kluis Trappist tijdelijk gebrouwen in samenwerking met de Trappisten van Achel.
St.-Bénédict Nieuwe naam voor Achelse Kluis (1981). Internationaal bruikbaar. Oude merknaam van abdij van Achel. 7,3%vol
Bénédict Nieuwe naam voor het voorgaande, zwaar bruin abdijbier, nadien bij Interbrew 6,3%vol (1987)
Grand Cru "Trippel" (nadien "Tripel"), Bier op Gist, 8,7%vol, (1976)
Kluizenaar Zwaar bier, 8%vol, tijdens millenniumfeesten van Hoegaarden, (1980-1981)
Peeterman Leuvens recept, minder zwaar en zoeter dan Hoegaards, gebrouwen voor Neels in Leuven, 5%vol, (1980)
Diesters Bier Gebrouwen voor gildenfeesten in Diest (1980-1982). Stopgezet wegens beschermde benaming sedert 1966: maximum 5%vol .
Verboden Vrucht Zwaar donker bier, 8%vol, nadien 9%vol, vervangt "Diesters" wegens het verbod op get gebruik van die naam, (1982)
César Dubbelgehopt; bitter, amberkleurig, 8%vol (1987). Eerste brouwsel uit 1985 overleefde de brand en kwam etiketloos aan de man in de taveerne van de brouwerij.
Julius Definitieve naam voor César (omdat die naam in Frankrijk al was gedeponeerd), 8,7%vol, (1987)
Zoeg ,,Van Zoeg nooit genoeg'', lokaal Tiens bier, (1900-1950 door Pieraerts Tomsinplein Tienen) (heruitgave 1988, elders gebrouwen)
Celis White (Austin, VS) (4,2%, lichter dan de Vlaamse versie)
Celis Pale Bock (VS)
Celis Grand Cru (VS)
Celis Dubbel Ale (VS)(,,ale'' is bier van meer dan 5%) (Versie van Verboden Vrucht)
Celis Raspberry (framboos) + andere fruitbieren (VS)
Pale Rider (voor Clint Eastwood, lichte versie) (VS)
Celis Golden (lichte VS-pils)
Pierre Reserve (licht bier voor Las Vegas, VS)
Grottenbier 6,5%, gearomatiseerd donker bier, 33 en 75 cl.
Brusssels Fruitbier (3,5%vol na toevoeging van sappen: framboos, perzik, kriek) 2003
Celisette Grand cru type, in brouwerij Achouffe (2005)

Pastoor Heuysdens schreef eigen Geschiedenis van Hoegaarden

De waterpomp op het Gemeenteplein gaf voor het eerst water in 1818. Dat lezen we de *Geschiedenis van Hoegaarden*, een onuitgegeven getikt relaas van een vijftigtal bladzijden van de hand van pastoor Alfred Heuysdens (Tienen 1888-Hoegaarden 1964). Hij was pastoor in Hoegaarden van 1935 tot 1953. Hij reconstrueert de geschiedenis van oudheid tot het eind van de negentiende eeuw. Hij hoopte dat opvolgers zijn verhaal zouden aanvullen. Omdat er nog toen maar weinig archeologen aan het werk waren, roept hij landbouwers op om alles wat in het veld hun aandacht trekt bij hem in te leveren. Heuysdens gaat onder andere in op de deelname van Hoegaardiers aan de Boerenkrijg. Hij somt de namen op van een twintigtal slachtoffers uit Hoegaarden en Hoksem in de strijd in Hasselt. Hij wijst op de *Hagelandse Gedenkschriften* uit 1909 met de opgave van meer dan honderd aanhoudingsbevelen tegen burgers uit Hoegaarden, Goetsenhoven, Zittert-Lummen en Sluizen (het kanton Hoegaarden). Verhoudingsgewijs kende de geschiedenis volgens Heuysdens nadien een kalm vervolg: “Ik haal nog enkele kleine feitjes aan, wel niet van grote geschiedkundige betekenis.”
Bij die feitjes staat een blikseminslag op de kerktoren (1813) en de brand van acht huizen in Nerm (1816). En verder: “In juli 1818 werd de pomp op de Plaats opgesteld. Ze gaf voor het eerst water op 8 september tussen 12 en 1 uur ‘s namiddags. Van die tijd dagtekenen ook het gemeentehuis van Hoegaarden-Bost-Hoxem, de nieuwe kerk te Bost. Men vergete niet dat Bost in die jaren tot de parochie en de gemeente Hoegaarden behoorde.” Veel verder in de tijd gaat de pastoor niet: “We komen stilaan bij de hedendaagse geschiedenis, waarvan de feiten nog tamelijk fris in het geheugen der oudere inwoners liggen, en die tenslotte uitlopen op de weinig interessante geschiedenis onzer lokale politiek.”

Foto’s uit de oude doos

Grietmuilviering in Bost

Met wijlen Pierre Celis

Foto’s uit de oude doos

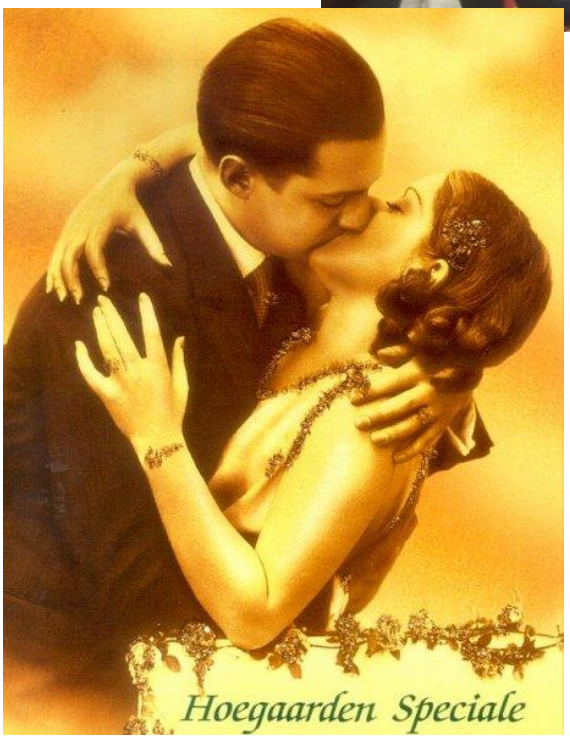

Blind bierproeven, op de achtergrond ziet U wijlen Pierre Celis